

РЕШЕНИЕ

№ 6062

гр. София, 21.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 45 състав,
в публично заседание на 11.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **4959** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на Н. В. Х., адрес: [населено място], ж. к. Д. – 2, [жилищен адрес] срещу Решение № 2153-21-204 от 12.05.2022 г. издадено от Директора на ТП на НОИ С.-град.

Жалбоподателят счита, че неправилно директорът на ТП на НОИ е установил, че не са допуснати пропуски и нарушения на законовите разпоредби при извършеното преизчисление и определяне размера на пенсията. Според жалбоподателя при прилагане на разпоредбите на КСО увеличението на пенсията му за 2022 г. за всяка година осигурителен стаж без оглед на категорията или дали е за отложено пенсиониране следва да бъде в размер на 12, 5 % - толкова е увеличението на коефициента за всяка година осигурителен стаж между прилагания до 2021 г. коефициент 1, 20 до определения в чл. 70, ал. 1 и § 7е на КСО коефициент 1, 35. Алинея втора на § 7е задължава административния орган да осъвремени, преизчисли и индексира пенсиите за осигурителен стаж и възраст съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането им до 24.12.2021 г., включително, без да прави разлика за реда, по който е направено увеличението за съответната година. Искане от съда обжалваният административен акт да бъде отменен като незаконосъобразен, постановен при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и в несъответствие с духа на закона. В

съдебно заседание жалбоподателят се явява лично, като моли съда да бъде уважена жалбата му. Представя писмени бележки по предмета на делото.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С.-град, чрез своя процесуален представител юрисконсулт Д. П., оспорва жалбата, като счита същата за неоснователна. Излага подробни съображения в писмени бележки. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура – редовно уведомена, не изпраща представител за участие в производството по делото.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи от фактическа страна следното:

Със Заявление вх. № 508 от 03.06.2002 г. Н. В. Х. е поискал да му бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, като е представил изискуемите документи по чл. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), необходими за преценка на претендираното право на пенсия и определяне на нейния размер.

С Разпореждане № [ЕГН] от 28.08.2009 г. на жалбоподателката е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст в минимален размер.

С Разпореждане № [ЕГН] от 12.06.2002 г. на ръководител на пенсионното осигуряване на Н. В. Х. е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69, ал. 1, 2 от КСО, считано от 12.07.2002 г. в минимален размер съгласно чл. 70, ал. 7 КСО и с Разпореждане № [ЕГН] от 12.07.2002 г. Личната пенсия за осигурителен стаж и възраст е изменена съгласно чл. 99, ал. 1, т. 6 от КСО в размер на 311, 89 лева, изчислен при зачетен осигурителен стаж от първа категория труд 23 г. 07 месеца 06 дни и от трета категория труд 02 г. 00 месеца и 00 дни. Съгласно чл. 104 от КСО общ осигурителен стаж превърнат към трета категория труд 41 години, 04 месеца и 00 дни и индивидуален коефициент 3, 106.

С Разпореждане № [ЕГН] / 4 от 23.06.2006 г. на ръководител по пенсионното осигуряване на Н. Х. е отпусната нова лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 05.03.2004 г. по чл. 69, ал. 1, 2 от КСО в размер на 400, 98 лева.

След отпускането на пенсията тя е преизчислявана и осъвременявана съгласно действащите през годините законови разпоредби. Преизчислявана е многократно по подадени от жалбоподателя заявления, на основание чл. 21, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж и чл. 102 от КСО въз основа на придобит осигурителен стаж след пенсионирането.

Последното изменение на пенсията на Н. В. Х. на основание чл. 102, ал. 1, т. 1 КСО е извършено служебно с разпореждане № [ЕГН] от 04.05.2020 г. на длъжностното лице по ПО, като пенсията е определена в размер на 1284, 34 лева от 01.04.2020

С Разпореждане № 21221518905 / 01.01.2022 г., оспорено в настоящото производство, личната пенсия на Н. Х. е преизчислена на основание § 7е, ал. 1 и 2 от ПЗР на КСО, считано от 25.12.2021 г. в размер на 1521, 23 лева.

Срещу това разпореждане Н. В. Х. е подал жалба с вх. № 1012-21-796 от 26.05.2022 г.

С Решение № 2153-21-204 от 12.05.2022 г. директорът на ТП на НОИ – С. град е отхвърлил жалбата срещу Разпореждане № 21221518905 / 01.01.2022 г.

При така установеното от фактическа страна съдът намира от правна страна следното: Жалбата е подадена в срок, срещу подлежащ на обжалване акт и тъй като изхожда от лице, за което е налице правен интерес от обжалването, тя е допустима за

разглеждане.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „а“ КСО разпорежданията за отказ или за неправилно определяне или изменение и спиране на пенсиите, добавките и компенсациите към тях се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Предвид гореизложеното, обжалваното пред съда решение се явява издадено от компетентен орган.

В хода на съдебната проверка не се констатираха съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Спазено е изискването за форма с оглед разпоредбите на чл. 117, ал. 3 и ал. 5 КСО, вр. чл. 59, ал. 2 от АПК, като горестоящият орган е изложил подробни мотиви, обосноваващи изводите му за неоснователност на подадената пред него жалба.

Спорът в настоящото производство е относно приложението на материалния закон и се свежда до това дали при преизчисляването на пенсията на жалбоподателя съгласно § 7е от ПЗР на КСО следва да се вземат предвид и увеличението на пенсията за 2017 г., 2018 г. и 2019 г.

С чл. 100 от КСО законодателят е регламентирал ежегодно осъвременяване от 01 юли на пенсиите, отпуснати до 31 декември на предходната година, с определен с решение на Надзорния съвет на НОИ процент. По силата на § 53, ал. 1 от ПЗР на ЗИДКСО (обн. – ДВ, бр. 61 от 2015 г., изм. и доп. – ДВ, бр. 99 от 2017 г.) и на § 7б, ал. 1 от ПЗР на КСО (обн. – ДВ, бр. 102 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.), през 2017 г., 2018 г. и 2019 г. пенсиите за трудова дейност не подлежат на осъвременяване по чл. 100 от КСО, като нарастването им е законодателно уредено по друг ред – чрез преизчисляването им с по-голяма тежест на осигурителния стаж. Процентът на осигурителния стаж нараства от 1, 1 на 1, 126 през 2017 г., съответно на 1, 169 през 2018 г. и на 1, 2 през 2019 г. След преизчисляването на пенсията със съответния по-висок процент на осигурителния стаж размерът ѝ се осъвременява, преизчислява и индексира съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането на пенсията до преизчисляването ѝ.

Правилото, заложено при изчисляването на размера на пенсиите за трудова дейност, съгласно чл. 70, ал. 1 от КСО е, че размерът на пенсията се определя, като доходът, от който се изчислява пенсията, се умножи със съответен процент за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж. Към 01.01.2017 г. разпоредбата на чл. 70, ал. 1 от КСО предвижда, че размерът на пенсията се определя, като доходът, от който се изчислява пенсията, се умножи със сумата, образувана от: по процент 1, 1 на сто за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от процента за месеците осигурителен стаж. След 31 декември 2016 г. процентът за всяка година осигурителен стаж нараства всяка следваща календарна година с процент, равен или по-голям от процента, определен по правилото на чл. 100, ал. 1, до достигане на 1, 5. Процентът се определя ежегодно със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година.

Съгласно чл. 100, ал. 1 от КСО пенсиите, отпуснати до 31 декември на предходната година, се осъвременяват ежегодно от 1 юли с процент, равен на сбора от 50 на сто от нарастването на осигурителния доход и 50 на сто от индекса на потребителските цени през предходната календарна година.

Съгласно § 53, ал. 1 от ПЗР на ЗИДКСО (обн. - ДВ, бр. 61 от 2015г.), от 2017 г. до годината, в която процентът по чл. 70, ал. 1 достигне 1, 5, пенсиите не се осъвременяват по чл. 100 от КСО. Според алинея 2 пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември на годината, в която процентът по чл. 70, ал. 1, изречение първо достигне 1, 5, се преизчисляват ежегодно от 1 юли на всяка календарна година, следваща годината на отпускането на пенсията, със съответния процент по чл. 70, ал. 1, изречение четвърто.

От 01.01.2018 г. е в сила и нова ал. 3 в § 53 от ПЗР на ЗИДКСО, според която, когато преизчисленият по реда на ал. 2 размер на пенсията е по-нисък от размера ѝ преди преизчисляването, увеличен с процента по чл. 70, ал. 1, изречение трето, пенсията се определя в по-високия размер.

Анализът на разпоредбата на § 53 показва, че при предвиденото преизчисляване на пенсията по реда на ал. 2 полученият размер следва да се сравни с размера на пенсията, който би се получил съгласно ал. 3, ако преди преизчислението размерът на пенсията се увеличи с процента на нарастването на процента по чл. 70, ал. 1, изр. първо КСО, който е 3, 8 % сто. Следователно, прилага се един от двата способа за повишаване на пенсията – по ал. 2 или по ал. 3.

Разпоредбата на § 53, ал. 1 от ПЗР на ЗИДКСО е отменена от 01.01.2019 г. (обн. - ДВ, бр.102 от 2018г.), когато са приети § 7б и § 7в от ПЗР на КСО.

Според § 7б, ал. 1 от ПЗР на КСО, през 2019 г. пенсиите също не се осъвременяват по чл. 100 КСО. Размерът към 30 юни 2019 г. на пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември 2018 г., се увеличава от 1 юли 2019 г. с процент 5, 7 (ал. 2).

Съгласно § 7в, ал. 1 от ПЗР на КСО, пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември 2018 г., се преизчисляват от 1 юли 2019 г. с процент 1, 2 за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж. Според ал. 2, преизчисляването по ал. 1 се извършва, без да се променя доходът, от който е изчислена пенсията, след което тя се осъвременява, преизчислява и индексира съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането ѝ до 30 юни 2019 г. включително. Ал. 3 на § 7в предвижда, че когато преизчисленият размер на пенсията по ал. 1 и размерът на пенсията по § 7б, ал. 2 не са равни, пенсията се определя в по-високия размер.

Видно от посочените разпоредби, в § 7в, ал. 1 от ПЗР на КСО е предвидено преизчисление на отпуснатите пенсии въз основа на увеличаване тежестта на осигурителния стаж чрез посочения по-висок процент, с който се умножават годините и съответните месеци от осигурителния стаж, без да се променя доходът, от който е изчислена пенсията. В същото време, § 7б, ал. 2 от ПЗР на КСО предвижда за всички отпуснати до края на 2018 г. пенсии увеличаване на размера им към 30 юни 2019 г. с 5, 7 %. Ал. 3 на § 7в обаче изисква да се извърши сравнение между размера на пенсията при преизчислението по реда на § 7в, ал. 1 и размера, който би се получил при увеличението по § 7б, ал. 2, като се определи на правоимащото лице пенсия в размер на по-високата от двете суми. Следователно, както и по § 53 от ПЗР на ЗИДКСО, така и по § 7б и § 7в от ПЗР на КСО, преизчисляването на пенсията чрез повишаване на коефициента на осигурителен стаж не се кумулира с увеличението с 3, 8%, респ. 5.7 %, т. е. прилага се или единият или другият механизъм в зависимост от това кое по-благоприятно за лицето. Същият принцип е заложен и в спорната разпоредба на § 7е, ал. 1 от ПЗР на КСО. В този смисъл основателни са аргументите, изложени в писмените бележки на процесуалния представител на Директора на ТП на

НОИ С. – град, че двата способа не се кумулират, а са алтернативни.

Съгласно § 7е, ал. 1 от ПЗР на КСО, отпускните с начална дата до 24 декември 2021 г. включително пенсии се преизчисляват от 25 декември 2021 г. с процент 1.35 на сто за всяка година осигурителен стаж без превръщане и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж без превръщане. Пенсиите за трудова злополука и професионална болест, отпускни с начална дата до 24 декември 2021 г. (включително), се преизчисляват от 25 декември 2021 г. със съответния коефициент по чл. 79, ал. 1. Аналогично на разпоредбата на § 7в, ал. 2, § 7е, ал. 2 ПЗР на КСО също предвижда, че преизчисляването се извършва, без да се променя доходът, от който е изчислена пенсията, след което тя се осъвременява, преизчислява и индексира съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането ѝ до 24 декември 2021 г. В ал. 3 отново е предвидено преизчислението да се извършва, ако това е по - благоприятно за лицето.

Възраженията на жалбоподателя Н. Х. срещу това, че при преизчислението на пенсията му е изключено увеличението на пенсията му от 01.07.2017 г., 01.07.2018 г. и 01.07.2019 г. са неоснователни.

Видно е, че с приемането на разпоредбата на § 7е от ПЗР на КСО законодателят отново, подобно на § 53, ал. 2 и § 7в, ал. 1, е заложил нарастване на пенсиите чрез единия от двата показателя (осигурителен доход и осигурителен стаж), въз основа на които се формира размерът на пенсията, а именно – чрез нарастване тежестта на осигурителния стаж, при което преизчислението по този ред отново е под условие, че се явява по-благоприятно за лицето. Новото преизчисление идва да замести предходните преизчисления, извършени въз основа на § 53, ал. 2 от ПЗР на ЗИДКСО и въз основа на § 7в, ал. 1 от ПЗР на КСО.

Вярно е, че ал. 2 на § 7е не ограничава осъвременяването, преизчисляването и индексването на пенсията до това по чл. 100 КСО. Правилно обаче органите по пенсионното осигуряване са приели, че визираното в § 53, ал. 3 и § 7б, ал. 2 ПЗР КСО увеличение със съответните проценти е неприложимо към преизчисления размер на пенсиите по реда на § 7е ПЗР на КСО.

Както вече беше посочено, в § 53, ал. 3 и § 7б, ал. 2 от ПЗР КСО не е предвидено общо увеличение със съответен процент на целия размер на пенсиите, т. е. не се прави всеобща индексация или осъвременяване на пенсиите, а се предоставя алтернатива на заложената формула на преизчисление, така че да се гарантира целеното през годините нарастване на пенсията. Преизчисленията по § 53, ал. 2 от ПЗР на ЗИДКСО и по § 7в, ал. 2 от ПЗР на КСО за 2019 г. не могат да се „наложат“ върху преизчислението по § 7е, ал. 2 от ПЗР на КСО, тъй като по същество те се заместват от него, а увеличенията по § 53, ал. 3 от ПЗР на ЗИДКСО и § 7б, ал. 2 от ПЗР на КСО са неприложими, доколкото след преизчислението по § 7е, ал. 2 от ПЗР на КСО няма как да е изпълнена хипотезата (съответният размер на пенсията) на § 53, ал. 3 и § 7б, ал. 2 от КСО.

Основателни са аргументите, изложени в писменото становище на процесуалния представител на Директора на ТП на НОИ С.-град, че претендираните от Х. проценти – 3, 8 % за 2018 г. и 5, 7 % за 2019 г., са неприложими при преизчислението на пенсиите от 25.12.2021 г. Тези проценти са предвидени не за общо увеличение на всички пенсии, а за гарантираното им увеличение през 2018 г. и 2019 г. с оглед по-високата тежест на осигурителния стаж. Двата способа за увеличение на пенсиите – чрез по-висок коефициент на осигурителния стаж или чрез директно умножаване на

точно определен размер на пенсията със спорните коефициенти не се кумулират, а се прилага по-благоприятният за лицето. Увеличението на пенсията от 25.12.2021 г. с по-високия процент за осигурителен стаж - 1, 35 %, изключва след това пенсията да бъде увеличена и по претендирания от Х. процент. Единият способ изключва другия. Увеличението с 3, 8 % се отнася само до определен конкретен размер на пенсията – този преди преизчислението (§ 53, ал. 3) – към 30.06.2018 г., който е определен с тежест на осигурителния стаж 1, 126. Увеличението с 5, 7 % също се отнася само до определен конкретен размер на пенсията – този към 30.06.2019 г. (§ 7б, ал. 2), определен при тежест на осигурителния стаж 1, 169. Тези коефициенти не могат да бъдат прилагани по аналогия при преизчисляването на пенсиите от 25.12.2021 г., което е с по-висока тежест на осигурителния стаж – 1, 35.

За 2017 г., преди приемането на новата алинея 3 на § 53 от ПЗР на КСО, липсва такъв коефициент, с който да бъдат увеличени пенсиите – същите се преизчисляват само по новия по-висок процент на осигурителния стаж, без да е предвиден коефициент за гарантираното им увеличение. За 2017 г. този процент е 1, 126 и е по-нисък от процента, по който е умножен стажът при преизчислението от 25.12.2021 г. – 1, 35 %, което изключва преизчисляване на пенсията и по процента от 2017 г.

Изчисленият размер на пенсията 1521, 23 лева, при спазване на условията на § 7е, ал. 3 е по-благоприятен от получавания до тази дата размер на пенсията – 1438, 91 лева.

В обобщение, съдът намира, че органите по осигуряването правилно са приложили материалния закон и издаденото разпореждане, както и потвърждаващото го решение на директора на ТП на НОИ са законосъобразни.

Предвид изхода на делото, искането на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение следва да бъде уважено за сумата от 100 лева, на основание чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, във вр. чл. 37 от Закона за правната помощ, във вр. чл. 78, ал. 8 ГПК.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 45 – ти състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата Н. В. Х., адрес: [населено място], ж. к. Д. – 2, [жилищен адрес] срещу Решение № 2153-21-204 от 12.05.2022 г. издадено от Директора на ТП на НОИ С.-град., с което е потвърдено Разпореждане № 21221518905 от 01.01.2022 г. на длъжностно лице по пенсионното осигуряване.

ОСЪЖДА Н. В. Х., ЕГН [ЕГН], да заплати на ТП на НОИ С.-град сума в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: